

Pavieniai egz. Utarninko 3, Subatos 4c.

Išrodo mums, jog nėra labiau pageidaujamo, kaip to, kad dauginantys skaičius tų, kurie gali ant gero sunaudoti savo raštiskius gabumus ir kad geri laikraščiai kuodidžiausia išsiplatinę, taip kad kiekvienas kasdien turėtų gero skaitymo kuriame pamokinama, sustiprinama ir pakeliama krikščioniškos dorybės.
Popiežius Benediktas XV.

Metams \$3.00, pusmečiui \$1.50.

Veltui jūs statysite bažnyčias, veltui remsite misijas, veltui steigsite mokyklas — visi tie jūsų darbai, visos tos jūsų pastangos nueis niekais, jei jūs nesugebėsite vartoti apsigynimui ir užpuolimui to tinkamo ginklo, kokiu yra grynoji ir tikroji katalikiškoji spauda.
Popiežius Pijus X

VOL. II Metai II. Tel. 620 So. Boston. **Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos.** Tel. 620 So. Boston. **No 120 162**

Entered as second-class matter September 22 1915, at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879. 242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS., SPALIO (October) 24 d., 1916 m.

Nušovė Austrijos premiera.

Rumunai vel sumušti.

Anglai pasivarė pirmyn.

SOCIJALISTAS NUŠOVĖ PREMIERĄ.

Pereitą subatą Viennoj, Austrijos sostinė, Ludwik Adler nušovė Austrijos premiera grafą Karlą Stuerghk. Tas atlikta hotelyje premieriui pie taujant. Su premieru buvo baronas Aerenthal, grafas Togenberg, garsus Austrijos muzikantas Jacobson ir vienas artistas.

Premiero užmušejas Adler buvo socijalistų laikraščio Der Kampf (Kova) redaktorius. Jisai paskiau atvyko į hotelį, papietavo ir paskui staiga kilo nuo stalo, priėjo prie stalo, kur premieras valgė su savo draugais, ir paleido tris šūvius į premiera. Premiero draugai šoko ant piktadario. Tai grafas Aerenthal gavo kulka į koją. Taip-gi hotelio veiteris buvo sužeistas. Hotelyje buvo keletas oficerių ir jie šoko ant piktadario su plikais kardais. Socijalistas, matydamas, jog kova nebus laimėta, tarė: "Vyrjai, aš gerai žinau, ką aš padariau ir aš nesipriešinsiu areštavimui." Buvo čia pat paklaustas kodėl taip padarė. Atsakė, jog tą pasakys teisėjui.

Tuoju atvyko daktarai, bet apžiūrėję premiera, rado, jog jame nesą gyvybės.

Zaibo greitumu pasklido žinia apie premiero nužudymą. Tuoju buvo pranešta apie premiero nužudymą imperatoriui Pranciškui Juozapui. Labai tuomi susijaudino.

Adler paskui prisipažino, kodėl jis taip padarė. Sakė, jog del politiško priežasčių tą padarė. Sakė, jog ypač už tai žudė premiera, kad tas nesušaukęs parlamento. O Austrijos parlamentas nebuvo dar sušauktas nuo karės pradžios.

Dabar daroma įvairūs spėliojimai. Nurodoma, jog Austrija jau neturi nei išgalių, nei kantrybės vesti karę. Austrija gatava taikintis ant bile kokių išlygų.

Nužudymas Austrijos sosto ipėdinio vedė prie karės, o Austrijos premiero nužudymas gal ves prie taikos.

SUĖMĖ PASIKESINTOJUS.

Budapešte suimti du jaunu vyrų, kurie kesinosi nužudyti grafą Tizsa Vengrijos premiera.

AUSTRŲ ARMIIJA SUMAŽEJO.

Italijos generalis štabas paskelbė, jog Austrija teturinti 3.000.000 kareivių. Buvo sumobilizavus 7.400.000 vyrų tarp 18 ir 50 metų amžiaus. Austrija neteko užmuštais, sužeistais ir nelaisvėn patekusiais 4.400.000 kareivių.

RUMUNAI TRAUKIASI ATGAL.

Dobrudžoj, palei Judujų jūrinių rumunai išnaujo gauna kailin ir priversti trauktis atgal. Sujungtos spēkos teutonų, bulgarų ir turkų sumušinėja rumunus ir rusus tose vietose. Vokiečiai skelbia, jog Mackenseno armija Dobrudžoj užėmė miestelius Toprai Sari, Sobadin, Kokardza ir Tuzla. Sumuštos rumunų ir rusų kariuomenės dar neatsispyrė ir vis priešininko vejamose tolyn. Pateko čia į nelaisvę šiuo kartu į 3.000 rusų su 22 kulkosvaidžiais.

Rumunai pripažįsta, jog Dobrudžoj jiems reikėjo trauktis atgal. Praneša, jog visu frontu buvo baistus užpuolimai ir priešininkai prasilaužė fronto viduryje ir kairiajame sparne.

Vokiečiai skelbia, jog rumunai panešė Dobrudžoj didžius nuostolius ir visu frontu traukiasi atgal.

Apie atsitikimus Transylvanijoje nevienodai pranešama. Abi pusės giriasi pasisekimais. Tai turbūt ten tebeina smarkūs mūšiai ir abi pusi tikisi juos laimėti. Buvo pasklidęs gandas, jog teutonų vadas Transylvanijoje Falkenhayn buvęs skaudžiai sužeistas. Tas atsitikimas sutrukęs teutonų veikimą tose vietose. Bet patvirtinimų apie vado sužeidimą neatėjo.

MACEDONIJOS FRONTE.

Tame fronte serbai truputį varėsi pirmyn. Stūmė atgal bulgarus ir apėmė upės Cerna pakraščius. Varėsi linkui Serbijos miesto Monastir. Dabar bulgarams talkon atvyko vokiečių ir visi dabar bandys sulaukyti serbus.

RUSAI ATMUŠTI.

Rusų fronte, kaip vokiečiai praneša, tai rusai neturėję pasisekimų. Vokiečiai praneša, jog rusai bandė atsiimti keletą netektų pozicijų palei Stokholmo upę, bet turėję didelius nuostolius, o pozicijų neatgavę. Palei upę Narajuvką vokiečiai atėmė nuo rusų pozicijas į šiaurės vakarus nuo Skromochy. Paėmė čia į nelaisvę 150 rusų ir 7 kulkosvaidžius. Tai dabar palei upę Narajuvką, ant vakarinio jos fronto laiko tik mažą žemės sklypą. Rusai skelbia, jog palei tą upę eina smarkūs mūšiai ir pozicijos eina iš rankų į rankas.

ITALŲ FRONTE.

Italijos valdžia praneša, jog karės laukuose italai tik drūtinasi, o užpuolimų del smarkaus lįjimo ir snigimo nei viena pusė nedaro. Taip-gi siunčiami žvalgai tyrinėti austrų pozicijų.

ANGLAI PASIVARĖ PIRMYN.

Francijoj Somme fronte anglai pasivarė pirmyn trijų mylių fronte. Paskui vokiečiai savo keliu darė atakas ir norėjo atsiimti pozicijas, bet to padaryti nepasisekė.

DAUGIAU FRANCŪSU ATĖNUOSE.

Graikijos sostinė atvyko daugiau francūzų jurininkų. Francūzų vadas pareikalavo graikų valdžios, kad leistų universitete ir parlamente apsigyventi kareiviams. Graikai ima nekėsti talkininkų vis labiau.

DIDELI REIKALAVIMAI.

Talkininkai padavė labai didelius reikalavimus Graikijos valdžiai.

Pareikalavo atiduoti visus arsenalus, visą amuniciją ir ginklius. Pareikalavo armiją sutraukti į pietinį miestą Marea, kur ji bus kaip ir talkininkų nelaisvė.

Atėnų višose bažnyčiose buvo pamaldos, kad Augščiausysis išgelbėtų graikų tautą nuo karės baisenybių.

NUSKANDINO PENKIS LAIVUS.

Nuskandinta du Anglijos garlaiviai, du Norvegijos ir vienas Švedijos. Su švedų garlaiviu nuskendo 8 žmonės.

TURĖJO KONFERENCIJĄ.

Francijos ir Anglijos karės vadai ir valdžios atstovai turėjo konferenciją mieste Bulogne. Dalyvavo Francijos ir Anglijos premierai. Svarstė karės vedimo reikalus.

REIKALAUJA DAUGIAU.

Ligšiol talkininkai davė Černogorijos karaliui \$80.000. Iš tų jis turėjo užlaikyti savo armiją, save ir visą valdžią. Karalius Anglijai pranešė, jog tiek neužteko. Anglija pareikalavo atskaitos. Tai černogorų karalius išsiėdė ir žadėjo siųsti savo ipėdinį į Petrogradą sutvarkyti piniginius reikalus.

KARĖ ILGAI TĖSIS.

Suvienytų Valstijų ambasadorius Wm. Sharp grįždamas į Franciją, Bostone pasakė, jog karė gali tęstis dar labai ilgai. Sako, jog Francijoj kad paimti bile kokią poziciją kartais reikia čielo mėnesio ir apie 100.000 žmonių netekti. Sakė, jog jo nuomone vakariniam fronte vargu bile kuriai pušei pasiseks toli pasivarėti.

NUSKENDO ALAUNIA.

Nuskendo Anglijos garlaivis Alaunia. Jisai buvo apdraustas ant \$200.000 Amerikos kompanijoje. Nuskendo užėjęs ant minos. Du žmonės prigėrė.

GAUSI ŽYDO AUKA.

Nathan Straus paaukojo \$50.000 į naujai suorganizuotą fondą, iš kurio bus šelpiami nukentėjusieji del karės žydai.

Pataria remti Prigėrė 21 žmogus Wilsoną.

NUSKENDO GARLAIVIS.

DARBININKŲ VADŲ PROKLEMCIJA.

Amerikos Darbo Federacijos viršininkai išleido į darbininkus atsišaukimą, kuriame pataria balsuoti už prez. Wilsoną lapkričio 7 d. Atsišaukime rašoma, jog republikonų kandidatas Hughes yra didžturčių kandidatas į prezidentus ir priešininkas darbininkų.

Atsišaukimas buvo išsiuntinėtas į visas unijas prie Federacijos prigulinčias.

VOKIEČIAI REMS HUGHES.

Vokiečių vadai Suvienytose Valstijose išleido atsišaukimą, kuriame pataria remti republikonų kandidatą Hughes. Tas atsišaukimas taikomas ypač vokiečiams, bet ir apskritai visai visuomenei.

LABAI TRŪKSTA DARBININKŲ.

Hood River, Oregon. — Čia taip trūko darbininkų, jog krautuvių klerkos ir vaikai siunčiami rinkti obolių į milžiniškus sodnus toje valstijoje.

Streikas pasibaigė.

Bayonne, N. J. — Standard Oil kompanijos streikavusieji darbininkai sugrįžo darban. Streikavo 10 dienų.

Streiką sulaužė amerikonai. Tie darbininkai, geriau apmokami, pirmutinai sugrįžo darban, o ant rytojauis turėjo sugrįžti ir svetimtaučiai, nes nebuvo vilties bi ką laimėti, kuomet žymi darbininkų dalis sulaužė streiką.

EDISONO DARBININKAI GRĮŽTA DARBAN.

Orange, N. J. — 6.000 Edison kompanijos darbininkų buvo sutreikavę už tai, kad vienas darbininkas buvo pavarytas už nepaklusnumą. Kompanija pažadėjo pertyrinėti dalyką.

PIRKLYBA DIDEJA.

Vaizbos departamentas paskelbė kiek išgabenta ir įgabenta į Suvienytas Valstijas per rugsėjo mėnesį. Išgabenta per tą mėnesį už \$3.000.000 daugiau, negu per rugpjūtį. Iš viso išgabenta už \$512.847.957. Įgabentimai sumažėjo. Įgabenta už \$64.128.604 arba ant \$35.000.000 mažiau, negu per rugpjūtį.

TIK PO VIENĄ CIGARĄ.

Austro-Vengrijų išleista įsakymas, kad nevalia parduoti daugiau, kaip po vieną cigarą dienoje tam pačiam kostomeriui.

DEUTSCHLAND NEPLAUKS.

Vokietijoj paskelbta, jog prekinis submarinas Deutschland šiuo tarpu neplauks Amerikon. Vokiečiai jau neteko vilties bi ką išgirsti apie prekinį submariną Bremen. Skaito ji žuvusiu.

DEPOZITAI PAČTOSE AUGA.

Dabar Suvienytų Valstijų pačtose depozitų yra \$100.000.000. Ir depozitai vis auga. Per rugpjūtį ir rugsėjį buvo padėta pačtose po \$1.000.000 kas savaitė.

New Yorko pačtose daugiausia yra depozitų — \$27.771.903, Chicagoj — \$4.714.097, Bostone — \$2.376.266. Depozitorijų Bostono pačtos turi 18.000.

ČEVEKYKAI PABRANGS.

New Yorko čevėrykų krautuvininkai sako, jog čevėrykai labai pabrangsią iki pavasariui vienu doleriui ant poros. Nuo karės pradžios čevėrykai pabrangė ant 116 nuoš.

APVOGĖ TRAUKINI.

Bliss, Okla. — Plėšikai sustabde krasinį traukinį, apvogė ir automobiliję nudūmė. Ant traukinio plėšikai užmuše du žmones.

GAUS \$8.000, JEI BUS BLAVAS.

White Plains, N. Y. — John Hunt padarė testamentą ir savo turtus paliko pačiai. Testamente prašė, jog \$8.000 turi eiti sūniui, jei jis per penkis metus negers svaigalų.

SVEIKINO PREZIDENTĄ.

Prez. Wilson išvažiavo į Chicago ir važiavo per New Yorko valstiją. Miestuose vis apsištodavo. Žmonės rinkdavosi ir karštai jį sveikino. Oneidoj vienas žmogus būryje sušuko: "Hurray for the second Abraham Lincoln!" Prezidentas tarė: "I am afraid I can't play that game." Prezidento traukinį kiti traukiniai lydėjo garsiais savo švilpukais.

NEIŠILEIS LUOŠŲ ŽMONIŲ.

Brazilijos parlamento atstovas Barosso inėšė bilių, kuriuo draudžiama įleisti liuosus ateivius. Išrodinėjama, jog tikstančiai luošų kareivių po europinės karės važiuos Brazilijon. Tai jiems reikią uždaryti duris.

STAMBUS VAGIS PAKLIUVO.

Chicagoj suimtas vagis Adomas Prochowski. Jis yra baigęs Varšavos universitetą. Amerike jis užiminėjo vagystėmis. Jis užkloroformodavo miegančius žmones ir ramiai paskui rinkdavosi brangenybes. Jis prisivogė visokių brangenybių už \$100.000. Šimtai žmonių ėjo kalėjiman pamatyti nepaprastą vagį.

SENA DEDEKLĖ.

Beaverdall, Pa. — Thomas Mannion turi vištą 36 metų amžiaus. Ji tebedėda kiaušinius, kaip vidutiniška višta.

INDIJONAI SUSILIES SU AMERIKONAIŠ.

Kun. C. L. Hall, misijonierius tarp Suvienytų Valstijų indijonų, sako, jog per 50 metų indijonai susilies su amerikonais.

SUO RADO PINIGUS.

Valparaiso, Ind. — Fildo šuo rusyje iškasė devynis auksinius pinigus po \$20. Fildo namuose gyvenė šykštuolis Rice ir rusyje slėpdavo pinigus. Ir mirė niekam nepasakęs, jog rusyje paliko pinigų.

CIBULIAI KVEPES KAIP LELIJOS.

Chicagoj La Salle hotelyje Vegetable Growers dr-ja turėjo suvažiavimą. Suvažiavimant atvežta cibulių be kvapnio. Kalkurie delegatai sakė busią galima užauginti cibulių, kvepiančių, kaip lelijos.

UŽ KIEK ČEVEKYKŲ PABRANGS.

Suvienytose Valstijose per metus avalų padaroma už \$500.000.000. Toje pramonės šakoje dirba 206.089 darbininkai.

IŠ VESTUVIŲ Į KALEJIMĄ.

Bellows Falls, Vt. — Pačiasvosi Richard C. Wood. Vestuves kėlė hotelyje. Jaunavedys kėlė milžiniškas vestuves ir daiktus ant bargo nuo vietos biznierų. Jis rodė money orderį ant \$1.000 ir sakė išmainysiąs ir tuoj užmokėsiąs. Bet vestuvių dienų biznieriai paabejojo ir nutarė jį suareštinti. Pasirodė, jog jis money orderį nuo \$100 perkeitė ant \$1.000. Jaunavedys buvo uždarytas kalėjiman. Jaunoji nenorėjo atsilikti ir nuėjo kartu į kamaraitę. Jaunavedys esąs iš Bostono.

IŠVAŽIAVO RAMANAUS KAS.

P-as J. J. Ramanauskas išvažiavo subatoj į Brooklyną. Įvairiuose miestuose laikys prakalbas. Utarninke, spalij 24 d. laikys prakalbą New Yorke, seređoj 25 d. Paterson. N. J. Ketverge 26 d. Central Brooklyne, pėtnyčioj 27 d. Harrison, N. J., subatoj 28 d. Elizabethport, N. J.

Kas tik paims Kalendorių ir rankas, tas juo gerės; kas tik jį pasklaidys, tas juos grožės; kas tik jį skaitys, tas džiaugsis.

Kas tik L. D. S. Kalendorių pirks, tas juo atsidžiaugti negalės.

Daug Spaudos Komisijų Kalendoriaus jau užsisakė po daug šimtų, bet dar ne visos. Skubėkite, gal reikės daugiau, kaip 16.000 spausdinti.

Kiekvienas spaustuvininkas, suprantąs spaudos darbą ir žinaš nesvietišką popierės brangumą, sakys, jog L. D. S. Kalendoriaus kaina pavalėjo būti ne 25c., bet mažiausia 50c.

SUŠKITE LAISKUS Į LIETUVĄ.

Tikriausias, saugiausias ir greičiausias laišku siuntimas ir užimtą Lietuvą yra per "aDarbininko" būrą... Tas biuras išverčia į vokišką kalbą, prideramai sutvarko ir siunčia į Ispanijos ambasadą Washingtone. Iš Washingtono be jokių trukdymų, be karinių cenzūrų eina tiesiog į Berliną, o iš ten į Lietuvą.

Greitesnio, tikresnio kelio laišku siuntimo į Lietuvą šiais laikais nėra.

Siunčiame ir pinigus į užimtą Lietuvą per ambasadą. Galima siųsti laiškus ir pinigus nelaisviams Vokietijoj.

Už laiško išvertimą ir pasiuntimą reikia 30c. Laiskas su pinigais siunčiant reikia 40c.

Būkite tikri, jog kiekvieno laiškas atsiųstas su 30c. (galima stampėmis), bus išsiųstas.

DARBININKAS

Leidžia Am. Lietuvių Rymo Katalikų Sv. Juozapo Darbininkų Sąjunga.

Prenumeratos kaina: Metams tris kartus savaitėje \$3.00 Pusmečiui " " \$1.50

Užrubėzėje metams \$4.00 Pusei metų \$2.25

Laiškus, korespondencijas pinigų siųskite adresu:

"DARBININKAS" (The Worker)

242 W. Broadway, So. Boston, Mass. The Lithuanian tri-weekly paper.

Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by Joseph's Lithuanian R-C. Association of Labor.

Subscription Rates: Yearly \$3.00 6 months \$1.50

Foreign countries: Yearly \$4.00 6 months \$2.25

Advertising rates on application Address all communications to

DARBININKAS, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass. "DARBININKAS"

Geras perspėjimas.

Dienraščio "Draugo" num. 174 p. G. perspėja lietuvius, kad nepasitikėtų laikraščių dėdamiems apgarsinimams, kuriuose garsinama įvairios rūšies "stebuklingi daktarai", kasyklos ir t. p. Dažnai pataikoma, kad žmonės intikię pagarsinimams, užniek paleidžia kelis desetus dolerių, o neretai ir savo sveikatą suardą. Kad tas tiesa, apie tai ir klausimo negali būti. Paimkime tik "specjalistus daktarus", kurių pagarsinimais išmarginta "Naujienų" lapai. Juk tie "daktarai", tai žmogaus darbininko didžiausi išnaudotojai. Jie begydydami "vokšiskomis gydulėmis", "naujaisiais chirurgijos patobulinimais" ir kitais "stebuklingais" būdais, susikrauna sau iš tamsių žmonelių didelius turus. Gi į jų kilpas pakliuvę žmonės vietoj sveikatos pagerinimo — nustoja savo sunkiai uždirbtų centų ir labai dažnai būna "stebuklingų daktarų" kaip "valiai" išgaminuoti, kad po kiek laiko ištikrųji susėrga kokia bianria liga, kuri juos vėl varo ieškoti patarimo pas "specjalistą". Visame pasanlyje "garsus specjalistas" jau žino, kaip tokiam ligoniui patarnauti ir, rankas iš džiaugsmo trindamas, lupa iš nerelaimingų aukų dolerį po dolerio.

Vienas būdas nuo tų "garsingųjų daktarų" apsaugoti — neiti pas juos visai. Turime gerų daktarų. Kodėl gi jų pagalba nepasinaudoti. Kiekvienam atsitikime jie patars ir nurodys būdus, kaip iš ligos išsinarplioti.

Tas pat ir su įvairiomis "mainomis" ir "kasyklomis", parduodančiomis "šerus" ir žadančiomis didelius pelnus. Pirm negu pirkties šerus, reikia būtinai sužinoti pasiskelbusios kompanijos biznio stovį, kas ji veda ir kokią užtikrinimą duoda, kad sudėti į tas firmas pinigai nežlugtų. Be tų žinių ne koks žmogus negali ir neprivalo kišti savo pinigų į nežinomų žmonių kišenes.

Lietuviai iš prigimties yra linkę pasitikėti visokiems afeiristams, ypač jei ta afera yra sujungta su dideliu pelnu ateityje. Koks būna to pasitikėjimo rezultatas, jau nesėki teko matyti. Verkia, aimanuoja žmonės netekę savo centų, rugoja ant apgavikų, bet jau po laikų. Žuvusių pinigų nebesugrąžinsi.

Visų tų nelaimių pašalinimui patartume lietuviams darbininkams sągoties, kaip kokią pikto daiktą "stebuklingo daktaro" ir "biznieriaus-aferisto", kurie, it dielės, siurbia mūsų lietuvių sveikatą ir turtą.

P pinigams sukrauti geriausia vieta valstijos bankai, kooperacijos ir nuosavio biznio įsisteigimas. Sveikatą pataisyti tegali tik tam tikrus mokslus išėjęs daktaras, todėl prie jų tikėti ir galima su reikalu kreipties.

AR LIETUVIAI SOCIALIZATAI PRASIŽENGE PRIES TARPTAUTINIUS PRINCIPUS.

Mūsų srovėms susiejus į vienybę pasekmingesniai veikimui Lietuvių Dienoje, 1 lapkričio, atsirado ir naujų kalbų: vieni sako, vienybė jau busianti amžina; kiti, kad tik laikinai — tai diena, dar kiti, kad vienybė būk busianti iki karės užsibaigimo ir Lietuvai savvaldos ar neprigulmybės išgavimo.

Zinoma, nors tuom kartu ta vienybė įvyko tikrai vienai Lietuvių Dienai, bet labai galimas dalykas, kad mūsų srovės ir partijos ir ilgiaus galės veikt vienybėje. Iš to būtų geresnė tėvynės labai nauda, negu iš peštynių ir bergždžių polemikų. Ilgiausia atsiskaitinėjimo nuo vienybės mūsų socialistai. Jie turėjo išsidirbtę tikrą nuomonę, kad juos visi kiti nori apgauti; o antra, jie bijojo, kad savo darbu neprisidėtų prie kelimo Lietuvos — tikėjimiškoje dvasioje apšvietai ir susipratimo kas yra priešinga jų partijos tikslams; trečia-gi, jie nenorėjo prasižengti prieš "tarptautinius" principus, šelpdami vieną lietuvių tautą.

Svyravo, galvojo, atidėjo, bet pagaliau visvien pristoję prie bendro tėvynės labui darbo. Beabejonės, jų vadai žinojo ir žino ką, kaip ir kodėl daro. Bet didžiama draugų iš liaudies ir dabar negali suprasti to savo vadų žingsnio ir skaito jį prasižengimu net prieš patį socializma. Apie tai man teko girdėti ginkus. Todėl aš manau bus neprošal mūsų broliams darbininkams sužinoti, kaip ištiesų yra. Socialistų tarptautinė — internacionalas yra suorganizuota kova su kapitalizmu ir išnaudotojais; kad gelbėti silpnesnę iš priešpados ir išnaudavimo galinųjų. Jeigu Lietuvių Dienoje būtik renkamose aukos kapitalizmo plaikymui, tai socialistai ta-

me darbe sueidami į vienybę būtų prasižengę prieš tarptautines principus. Dabar-gi tos aukos juk bus sunaudotos sušelpimui nuo karės nukentėjusių lietuvių. Čia ir pati tarptautinė liepia tą daryti — apginti skriaudžiamą arba sušelpiti išnaudojamą, padėti jam apsiginti nuo vargo ir išnaudotojų.

Čia socialistai netik ką neprasižengė prieš tarptautines principus, bet taktiškai juos į gyvenimą įvykdė.

Toliaus, tarptautinė liepia kovoti su visokiais išnaudotojais, skriaudikais, bet palieka teisę prisitaikimui prie esamų aplinkybių — tai yra duoda teisę politikieravimo. Socialistai taip ir padarė.

Selpt savojus žimines ir vientačius tarptautinė programos neužgina; ne tik savojus mylėti ir gelbėti socializmo mokslas neužgina, bet jis duoda pilniausią laisvę visokios meilės srityje — ką nori mylėk, kaip nori mylėk ir kiek nori mylėk.

Todel jeigu socialistai iš meilės prie savo tėvynės prisidėjo prie bendro darbo nuo karės nukentėjusių lietuvių šelpimui, nei biskio ne prasižengė nei prieš vieną savo partijos principą, o tik išpildė prigimtą meilės savikių įstatymų. Ir juo daugiau ir uoliau pasidarus toje srityje, juo geriau išpildys prigimtus gamtos įstatymus ir tarptautines principus, ir už tai bus vien tik pagirimo verti.

Bet jeigu socialistai prie bendro darbo prisidėjo vien tik iš politiško išrovavimo tai ir tuomet jie verti pagarbos bent už tai, kad netrukdo prakilnaus, bet dar ir patys prie jo prisideda. Padaryt gerą darbą, visados yra gerai. O tie, kurie mano, kad socialistai negerai padarė prisidėdami prie bendro veikimo, labai klysta.

Jeigu mes, kaip tikimasi, po kare atgautumėme Lietuvai neprugulmybę, mūsų šalies valdyme atstovautų visos esamosios srovės. Be srovių reikalų ir idealų mes visi, kaip lietuviai, turime ir bendrus reikalus ir idealus, o tais bendrais tautos reikalais mes netik ir besisūstume, bet neatbūtinai turime visi rūpintis bendrai, vieni kitiems nusileidami. Tada tikrai mūsų tautos reikalai sparsčiai bus stumiami pirmyn prie pageidaujamo tikslo ir bus Lietuvai ir lietuviams su jų visomis srovėmis — srovėlėmis naudingi ir geri.

Viena srovė, rasi, per daug nuveža į vieną pusę, kita į kitą, trečia į trečią, bet kad visos srovės bendrai viską aptartų, atsirastų daugelis dalykų tokių, kuriais, visi susitainė ir susitarę, vienai remtų ir nebūtų spėkų skaldymo ir bereikalingo tarpu savęs sąsmoniai, kas kenkia geram darbui ir atneša negeistinus vaisius ir pasekmes.

Juk mūsų visa liaudis nori veikt išvien, tik ką karščiuojasi mūsų vadai. Būt jeigu, tie vadai, dažniau tarpu savęs susieyti, bendrai apsvaistytų visuomeniškus reikalus — tada be abejo vieni kitus geriaus pažintų ir iš gerosios pusės, vieni kitiems geriaus išaiškintų savo nuomones ir užviešpatautų geresnį tarptautiniai santikiai, kaip kad dabar yra.

Neprasižengė prieš tarptautinę socialistai sueidami į vienybę, neprasižengė prieš Kristaus mokslą katalikai, neprasižengė prieš žmoniškumą tautininkai.

Kiekvienu srovė, prisilaidydama savo srovėje viešpatuojanti įsitikinimų ir principų, gali veikti išvien su kitomis srovėmis tautos reikaluose, o jeigu iseina kartais kokie nesuspatingimai ar neaiškumai, tai gerus norus turint, visados atsirada būdai ir proga jų prašalnimui arba bent sumažinimui. Todėl, visi broliai ir seseriai, visų rovių lietuviai, veikime tėvynės labui vienybėje, nes vienybėje tikrai mūsų ga-

lybė ir Lietuvos geresnė ateitis.

Aš nesakau, kad tos ar kitos, sueidamos į vienybę, išsivadėtu savo principų ar persitikrinimų, pavirstų į kitų — rankų — ne! Tegul koznas mano ir protauja, kaip jo protas ir sąžinė jam nurodo, bet tegul tik stengiasi kiek galint būti nuolaidesniu vienybės reikaluose. Priežodis sako: "Viečiaus meilės ir vienybės sauja, kaip čielas vezimas keršto." Gi kitas priežodis dar teisingiau sako: "Tik kvailiai pesasi."

Delo, broliai, būkime gudurūs ir jeigu jau į vienybę negalime kurie sueiti iš meilės, sueikime iš gudrumo ir išrovavimo, o vis bus geriau negu peštynės, kad ir puikiausios.

Kaip tik, kaip mūras visi sutostime

Ir nukentėjusius šelpsimė — Lietuvai atbudavosimė — Neuveikti viską galėsime, Ką tik panorėsimė. Nes vienybė — tai galybė —lietuvių!..

F. V.

SKAITYKITE "MOTERŲ DIRVĄ"!

Žurnalas kupinas įvairių raštų. Čia ras smagaus pasiskaitymo mūsų sesutės, čia neapsiriks ir mūsų broliai nusipirkę "Motery Dirvą" — jį ras šio-to indomaus, o mūsų vaikūčiai — tai tikrai pamylės savo kampelį.

Entuzijastiškai griebėsi darbo mūsų sesutės — užvertė redakciją įvairiais savo raštais, net gaila, kad žurnalas nediels, kad daugelį raštų turėjome atidėti tolesniam laikui.

Prie progos norime tarti nuoširdų ačiū visiems savo bendradarbiams ir prieteliams už visą jų paramą.

Prašome savo prietelių ir toliau remti. Ypač dabar gera proga parodyti savo prielankumą "Motery Dirvai" — knu plačiausiai paskleisti pirmąjį numerį po lietuvių namus.

Prašome savo prietelių ir toliaus varyti pradėtąjį darbą — prikalbinti kuodaugiasius skaitytojų "Motery Dirvai". Lai nesiranda lietuvių namo be "Motery Dirvos"!

JAU IŠEINA "MOTERŲ DIRVA"!

Pranešam savo skaitytojams ir remėjams, jog už kelių dienų išeis iš spaudos pirmasis numeris "Motery Dirvos". Žurnalas senai buvo sureduguotas, bet neperatytos klitynus sulaukė jo spazudinimą. Tikimės, jog mūsų prieteliai atleis už tą, kelių dienų suvelinimą — ateityje pasistengsimė, kad žurnalas pasirodytų prieš 15 kiekvieno mėnesio.

Red ir Adm.

Pranešimai.

ATSISAUKIMAS Į LIETUVIUS PROFESIJONALUS.

Lietuvoje trūksta mokytojų ir daktarų. Lietuviai ir vokiečių valdžia aiškiai tą trūkumą mato. Beviešint mums Lietuvoje, mūs prašyta prisiusti iš Amerikos tinkamų žmonių. Taip dalykams virtus, aš kreipiausi į vokiečių ambasadorių von Bernstorff'ą su prašymu patarnauti lietuviams šiuom reikalais. Ambasadorius atskė, kad darysiąs, ką galėsiąs. Nesulaukęs užtektino skaitliaus kandidatų važiuoti Lietuvon, šiuomi kreipiuosi į Amerikos lietuvių visuomenę, prašydamas prisiusti man savo adresus kuonogrečiausia. Lauksiu iki pabaigos spalio mėnesio. Gali važiuoti ir čia gimęs jaunimas, pabaigęs vidurines bei augštesnes mokyklas. Adresus meldžiu siusti kum. Dr. V. Bartuška, 312 Poplar Str., Mt. Carmel, Pa.

Lietuvių Dienos reikalai.

Extra

Iš Centralio Amerikos Lietuvių Komiteto gauta sekančio turinio telegramas:

Užsiregistravo 200 komitetų.

Pittstone, Pa. surinkta jau \$400.00 Liet. Dienai.

Gauta pirmos aukos nuo katalikų kunigų: Rev. E. French, Erie, Pa. — \$1.50; Rev. P. S. Canning, Edgewood, R. I. — \$3.00; Rev. E. T. Byrne, Reading, Pa. — \$10.00.

Vietos komitetai nuo 25 lai kreipiasi centru tik telegramomis.

Bostono kriaučiai nutarė Lietuvių Dienoje nedirbti ir eiti aukų rinkti ant gatvių. Tikimosi, kad kriaučiai išstatys apie 300-400 aukų rinkikų. Kad daugiaus tokių žmonių turėtume!

Brooklyno kriaučiai kaip girdėti, irgi nutarė Lietuvių Dienoje nedirbti. Įvykus Brooklyne ir New-Yorke visų srovių vienybei — Lietuvių Diena pas juos žada būti labai pasekminga.

Chicagoje lapkričio 1 d. nebus renkamos aukos ant gatvių. Miesto valdžia tą dieną paveda kitiems tikslams. Kiek girdėti, Lietuvių Diena bus kiek vėliaus. Apie Chicago lietuvių naują vienybę dar nieko negirdėti, bet yra viltis, kad ir chiegočiai sueis tokiaime svarbiame momente į krūvą.

Linkėtina, kad mūsų lietuvių didžiausis centas kuogrečiausia sujungtų visas savo spēkas Lietuvių Dienos reikalais.

Visose Amerikos lietuvių kolonijose užia kaip bičių avilyje. Stropiai visi rengiasi prie Lietuvių Dienos. Komitetai dirba išsijuose. Jau ir aukos pradėjo plaukti. Draugijos, pavieni žmonės aukoja desetus, šimtus dolerių. Jei ir toliaus Amerikos lietuvių taip darbuosis — nuvergintos tėvynės reikalams suplauks milžiniškos pinigų sumos.

Bet yra nemažai ir tokių kolonijų, kur vieno, kito užsispyrėlio pastangomis Lietuvių Dienos reikalai klypsta blogai. Lietuvos vargų istorijoje jie bus juoda dėme visai mūsų tautai.

BINGHAMTON, N. Y.

Lietuviai čia ima visai kitaip veikti, negu per keletą pereinų metų. Šį mėną pradėjo statyti gan didelę ir gražią bažnyčią; toliaus visos srovės sutiko išvien kolekтуoti Lietuvių Dienoje su ta išlyga, kad visi pinigai per Raudonąjį Kryžių Washingtonan ir bus nusiusti Vilniui ir tikt bus sunaudoti ant duonos suvargusiems Lietuvoje.

Darbai eina labai gerai pas mus. Liko sumažintos valandos dirbimo lyg 8 val., o moška už 10 val. tik sunku gauti vietos gyvenimui, nes labai daug atvažiuoja žmonių ant darbo.

Katalikas.

KENOSHA, WIS.

Vietos Tautos Fondas darbuojasi iš visų pajėgų. Spalio 8 d. sušaukė visuotinę susirinkimą apkalbėti kokiū būdu sutvarkius geriau rinkimą aukų Lietuvai Lietuvių Dienoje. Išrinkta komitetai tai dieni, užsirašė daug merginų kolekтуoti, bet nekuriuos atsisakų būti ne lietuviškos, nutarė rašyti į angliškus laikraščius,

važiuoti į aplinkinius miestus ir pradėjo tvarkytis. D. Karoblis, ir daug kitų dalykų.

CHESTER, PA.

Susiorganizavo veikti.

Spalio 14 d. iš Philadelphiajos atvyko gerb. kun. Ig. Zimblis ir p. Jonas Grigaitis. Tai jie prigelbėjo mums susiorganizuoti veikti Lietuvių Dienoje. Valdyba tokia išrinkta: pirm. J. Kodis, vice-pirm. J. Banevičius ir A. Slivinskienė, rašt. J. Mikoliūnas ir J. Galvinas. Išd. kun. Garritano, italų klebonas, kasos globėjai J. Aluza ir G. Vaškas.

HARRISON IR KEARNEY, N. J.

Šitie du miesteliai yra daikte prie viens kito ir nemažai lietuvių juose yra. Čia lietuvių abiejų miestelių susivienėjė gana gabiai veikia del tėvynės labo, labiausia del nukentėjusių del karės. Pastaruoju laiku čia susitvėrė Lietuvių komitetas kaipu skyrus Newarko lietuvių komiteto.

Nepersenai buvo čia Tag Day ir žinom, jog nelengvas darbas surengti kitą. Bet minėtas komiteas, kuris dabar susitvėrė, darbuojasi ir deda savo visas pastangas, kad žmonių suorganizuot kuodaugiausiai ir kad pasekmingai darbutis ir rinkt aukas Lietuvių Dienoj.

ANTANAS JAKINEVIČIUS.

NEW HAVEN, CONN. 16 spalio, buvo prakalbos, kurias surengė Lietuvių Dienos Komitetas. Kalbėjo du anglai ir du lietuviai. Vedėjas susirinkimo buvo p. Šešenulevičius. Kalbėjo Judgo O'Mara, visam New Havenui žinomas teisėjas. Kalbėjo trumpai, bet gerą išpidį padarė ant žmonių. Antras kalbėtojas buvo taipogi anglas, Ullman, savininkas kelių dirbtuvių ir žinomas kaipu vienas iš turtingiausių gyventojų New Haven'e, o ypatingai atjaučia lietuvių reikalais. Jisai palinkėjo lietuviams kuogrečiausia pasisekimo rinkime aukų. Taipgi pridėjo gelbėti kiek galima. Prizadėjo leisti 30 ar 40 svetimtaučių merginų, padėti mums aukų rinkti, iš savo dirbtuvių.

BUVE.

Paskui kalbėjo p. Šešenulevičius, vedėjas susirinkimo. Po jo kalbos buvo aukų rinkimas. Surinko \$116. Po aukų rinkimo kalbėjo p. Vaitis. Kalbėjo karštai ir vietose padarė gerą įtekme į žmones, bet kalbėjo perilgai ir atkartojo maž-daug tas pačias mintis kitais žodžiais.

NEW BRITAIN, CONN.

Neprošalį paminėti mūsų komisijos veiklumą Lietuvių Dienos reikalais. Čia visos dr-jos dirba išvien nuo mažiausios iki didžiausios ir neatsižvelgiant į pakraipas. Tik nežinia kodėl taip mažai rinkėjų atėjo užsirašyti.

J. V.

ORANGE, MASS.

Mūsų kolonijoje lietuvių yra mažai — apie 100. Iki šiam laikui niekas čia nesirūpino apie Lietuvių Dieną. Bet 12 d. spalio iš Atholio atvažiuo du delegatai D. Karoblis ir J. Gailiunas del sutvėrimo čia komiteto Lietuvių Dienai. Pastarieji atvažiauj mus rado visai neprištrengusius prie to darbo. Jie pasiteiravo pas vieną šeimininką pas kitą ir nieko neklauskiant griebė už darbo, vaikščioja pro stubas ir kviečia visus į vieną krūvą del to prakilnaus darbo. Susirinko pas p. G. Niavicką apie 15 ypatų

pradėjo tvarkytis. D. Karoblis plačiai apkalbėjo apie išgaviną dienę ir jos svarbą. Jų geri norai išsipildė. Sudaryta komitetas iš sekančių ypatų: pirm. — Antanas Sironaitis, pagelb. — G. Niaviakas, rašt. — A. Miniukas, išd. — K. Periesli, išdo globėjai — K. Stonis ir K. Rudis.

K. Alekna paaukavo \$1.00 linkėdamas gero pasisekimo Lietuvių Dienoj.

Aš.

LUZERNE, PA.

4. d. spalio buvo susirinkimas Komiteto Vietinių Dr-jų Lietuvių Dienos reikalais. 7 val. vak. A. Mockačio salėj buvo susirinkimas. Pirmininkavo Jonas Vabutas ir raštininkavo A. Katkivičia.

Atstovai buvo iš šv. Jurgio dr-jos pirm. J. Brukas, šv. Jo no dr-jos pirm. J. Gerieltau kas, šv. Benedikto dr-jos pirm. S. Jurkšaitis, 28 kp. S. L. R. K. A. rašt. T. Moejejunite ir pirm. J. Zdanevičius, 77 kp. rašt. A. Kotkevičia, 67 kp. S. L. A. pirm. V. Rigulis ir rašt. M. Sabiestinas, Vytauto kiubo B. Žekas. Nutarta pasirūpint, kad iš kiekvienos dr-jos arba kuopos išrinkti nors po 5 ypata kolekтуot 1 d. lapkričio. Jonas Vabutas, pirm.

BROOKLYN, N. Y.

Pagirtinas nutarimas.

Spalių 20 d. siuvėjų unija ant extra susirinkimo nutarė per Lietuvių Dieną nedirbt, o eiti visiems rinkti aukas. Sektinias pavyzdis.

P. M.

Lietuvių Diena čia pat! Kas myli tėvynę — prie darbo! Kam juos vargai neapeina — rūsin telenda — ten jiems vieta. Lietuvių Diena — Lietuvos iš numirusių prisikėlimo šventė — todėl kas tą dieną visos tautos labui budės — Lietuvai palaima bus; kas partijos ar srovės sukury klampinės — šiksnosparnio rolę atloš.

TAISYKIME KELIĄ LIETUVAI!

Buvo laikai, kada poros Amerikos lietuvių laikraščių špaltos buvo užpildytos patrijotiškais straipsniais, kada keli kalbėtojai-agitatoriai šaukė nuo estrados "taisykime kelią Lietuvai!". Jų balsas neliko balsu šaukiančio tyruose. Tas išauklėjo daugelį veikejų, pagimdė daugias laikraščių, kalbėtojų-agitatorių ir šiandieną jau mes pasididžiudami kalbame nebe apie "taismą kelio Lietuvai," bet jau apie Lietuvos laisvę, neprigulmybę.

Gyvenamę istorikų pervesmiu momente — momente, kada gali net ir svajonės-sapnai likti realybė. Mūsų visai troškimai regėti Lietuvai laisvą dabar jau kitaip suprantami, negu buvo prieš kelis metus atgal. Aplinkybės ir mūsų pačių pasielgimas šiame momente parodys ar mūsų troškimai išsipildys sulig mūsų noro, ar priešingai — liksimė nustumti į užmiršties kapą... Šiandieną jau nelaikas mums daugel apie tai kalbėti. Šiandieną yra valanda darbo, darbo, kuris turi patikrinti mūsų pirmesnius žodžius. Tas darbas yra sutikimas Lietuvių Dienos, kurią pats Sv. Valstijų prezidentas paskyrė lietuviams. Lietuvių Dienoje mūsų pasidarbavimas bus kvotimas mūsų patrijotiškų žodžių tikrumo. Dabar yra laikas patikrinti žodžius darbu. Dabar yra laikas patrijotiško darbo. Todėl visi, kaip vienas, taisykime kelią Lietuvai!

<

Kas girdėti lietuvių kolonijose.

NEWARK, N. J.

L. D. S. 14 kp. veikimas.

Spalių 13 d. kuopa laikė mėnesinį susirinkimą. Pp. J. Daukšys ir F. Vileikis išdavė raportą apie savo veikimą Sp. Savaitės reikale. Iš atstovų pasidarbavimų visi užgandėdinti. Toliau nutarta užlaikyti tvarką su mokesčiais, kad visi nariai laiku užsimokėtų ir kad tas būtų vedama po priežiūra visos valdybos. Gerb. pirm. kalbėjo apie išplatinimą "Darbininko". P-lė B. Vaškevičiūtė pranešė, kad ji pardevinėjanti ir jai pusėtinai sekasi. Nutarta stengtis įteikti visiems liet. krautviniams pavienių "Darbininko" egzempliorių, kad jie tenai pardavinėtų. P. V. Jurkaitis davė inėšimą, kad netik lietuviams inteikti, bet stengtis ger patogiose vietose ir į svetimtautiškias krautvies, kur yra laikraščiai pardavinėjami. P. Jurkaitis aiškino, kad jau tokiose vietose randas visokių laikraščių, kaip tai voikiškų, lenkiškų, itališkų ir kitokių. Taigi reikia pasistenuti ir lietuviškų įteikti. Pora vyrų mielai sutiko tame pasidarbuoti. Taipogi tapo išsteigta Darbo Informacijų Biuras, kuris darbą atliks visuomet sąžiniškai. Norintieji gauti kokias informacijas, galės kreiptis pas Biuro vedėją: Ambraziejų Daukšį, 186 New York ave., Newark, N. J. Nutarta surengti šį rudenį šeimynišką vakarą, išrinkti vakaro rengėjais: St. Pranis, A. Daukšys ir p. Misianas. Gerb. mūsų pirm. p. St. Pranis, ragino visus, kad stengtusi pasidarbuoti Lietuvių Dienoje.

Ant šio susirinkimo prisirašė 3 nauji nariai, J. Zamaris, M. Valašius ir p. Gerulionis. Dabar mūsų kuopoje randasi netoli 60 narių.

F. Vileikis.

HARTFORD, CONN.

Darbšti dr-ja.

Spalių 8 d. Sv. Elzbiotos dra- ja laikė susirinkimą. Atsilankė veik visos narės. Prie dr- jos prisirašė trys naujos narės. Nutarė prisidėti prie parapijos rengiamųjų ferų ir paaukoti iš izdo \$15. Dar narės kiek galėjo aukojo. Po 50c. auko- jo V. Sadžiūtė, E. Skestiniukė, E. Vatavičiūtė, A. Urbaičiūtė, E. Beizerienė, M. Mačiulienė, V. Patackienė, O. Pučkoraitė, P. Vižmontaitė, kitos aukavo po mažiaus. Viso suaukavo \$27.50 parapijos ferams. P-lės V. Šmilkiūtė ir E. Valavičiūtė išrinktos atstovau- vanti feruose.

Dr-ja narių turi 150, kasoj turi virš \$500.00, yra prisira- šiusi prie L. R. K. Federacijos ir Tautos Izdo, "Darbininką" turi organu.

Vabalninkietė.

GARY, IND.

Lietuvių nedaug.

Iš visur laikraščiuose matyti žinių, bet iš Gary' jai labai retai, kada atsitinka užėmyti. Tarytum čia lietuvių visai nebūtų. Čia lietuvių gyvena maž daug šimtas šeimynų su viršum ir 2-3 kart daugiau pavienių.

Darbai čia gerai eina, ir lengva darbą gauti, mokeskis taiggi gera. Uždirbama į dieną po 3-4 dolerius. Čia lietuvių yra gana pasiturintieji, kurie turi net po kelis nuosavus namus. Kol kas čia lietuvių taustiškai stovi. neperaugšiai. Tiesa, kėblus jų padėjimas, nes nėra kur taip susiartinti — susipažinti neturint savo ba- žnyčios, nei svetainės. Draugų jų mingingai laikomi salnių salėse. Tai-gi suprantama ant tokių susirinkimų dang ko ge- ro ir negalima tikėtis.

Rūpinasi parapija.

Paskutiniais laikais vietos

kalbomis kun. Dr. Bartuška ir Dr. Bielski, bet tas atidėta po Lietuvių Dienai.

J. K.

CHICAGO, ILL.

Smagi pramogėlė.

L. Vyčių IV kuopa surengė puikų rožinį balių, kuris įvyko 15 d. spalių Dievo Apv. pa- rap. svetainėje. Žmonių prisirinko pilna svetainė. Iš to galima suprast, kad žmonės pamylėjo tokius padorius ir blaivius pasiliksminimus, kaip kad Vyčiai surengia. Bet bu- vo atsilankiusių ir tokių, kurie dar nesupranta Vyčių or- ganizacijos. Taigi ir buvo skirtumas tarp Vyčių ir tokių jaunimo visame jų apsiėjime. Buvo prisirengta žaisti daug naujų lietuviškų žaislų, bet per didelį žmonių susirinkimą tas negalėjo įvykti.

Baigiantys pasiliksminimui buvo išlaimėjimai dovanų, kurios buvo skiriamos toms mergaitėms, kurios turėjo daugiausia rožių. Išlaimėjo do- vanas sekančios: p-lė S. Stul- pinaitė pirmą dovaną, antrą p-lė E. Žemgulaitė trečią, p-lė S. Mankaitė, Vytė 4-tos ku- opos. Po išlaimėjimų neužilgo vakaras pasiliksminimo užsi- baigė, ir visi užsiganėdinę iš- siskirtė samo.

Ten buvęs.

NORWOOD, MASS.

Spalių 13 d. pas mus atsilan- kė gerb. delegatai kun. Dr. V. Bartuška ir Dr. Bielskis, kuriuodu savo kalbose pasakė apie tėvynės vargus. Žmonių atsilankė į 200, bet galėjo ir daugiau atsilankyti, gal pabu- go lytaus, nes tą vakarą lijo. Aukų surinko su įžanga \$62.45.

Rodos norwoodiečiai nepasi- rodydavo skupūs niekad, bet ši kartą galėjo būt daugiau iš tiek žmonių.

T. F. skyr. sekr. P. K.

CLEVELAND, OHIO.

Šeimyniškas vakarėlis.

Spalių 14 d. Giedorių šv. Juozapo Dr-jos Choras buvo surengs šeimynišką vakarėlį pagerbimui seno vargonininko ir sutikimui naujo vargonininko. Šiam vakarėlyj dalyvavo tik vien giedoriai. Vakarelis buvo linksmas ir gyvas. Pasi- linksminus, pažaidus, buvo pakviesti prie vakarienės, ku- rią pagamino p-lės O. G. Žvingi- liūtė ir G. Serniūtė. Pava- karienius pirm. p. F. Baranau- skas pratarė keletą žodžių ir pakvietė pakalbėti naują vargonininką p. A. B. Vismina- šisai trumpai išreiškė padėką visiems giedoriams už taip puikų priėmimą ir meldė ant vi- sadą būti sutikime ir vienybėj. Taip-gi ir p. S. Kimutis dėka- vojo giedoriams, kad neaplenkė ir užprašė ant vakarėlio. P-lė O. G. Žvingiliūtė trumpoje prakal- bėlyj paragino sumesti nors po keletą centų Tautos Fondui. Aukavo sekanti: A. Z. Vismi- nas \$1.00; O. G. Žvingiliūtė, G. Serniūtė, F. Baranauškas, S. Baranauškas ir M. J. Šimonis po 50c. Po 25c.: S. Pašaveckas, J. Maraziūtė, O. Masešviliūtė, K. Urbšaitis, J. P. Vilimas, K. Baberskiūtė, V. Burkauskas, A. Slavinskas ir J. Morozas. Smulkių 26c., viso \$65.1. Gal- lop dar sudainavo ilgiausius metus del vargonininkų. Vėlei traukėsi pasiliksminimas. 11:30 val. visi išsiskirtė.

Puikus koncertas ir balius.

15 d. spalio C. L. Tautiškas Benas buvo surengs puikų koncertą, kuris puikiai nusise- lė atlikti, programos susidė- jė iš 13 šmotų. Beno direk- torius p. J. Naroveč (čekas) plačiai žinomas tarpe clevelan- diečių kaip gambiausias muzi- kos mylėtojas ir p. Naroveči- triusu Tautiškas Benas šian- diena stovi augštai muzikoje. Kas tik užgrista giedant tas geris iš tokio išsilavinimo. Taip-gi bene randasi didelį muzikos mylėtojų kaip va: pp. K. Bučius, J. Mušinskas, J. A.

Vilimaitis, J. Navarskas ir ki- ti. Šiam koncerte p. K. Bu- cius išpildė korneto solo, p. A. Vilimaitis trombono solo. Už- baigė koncertą su amerikoniš- ku ir lietuvišku himnu. To- liaus traukėsi šokiai ir išlaimė- jimas trombono, kurį laimėjo p. Bučius. Publikos buvo gana skaitlingas būrys.

Gal nebus pro šalį šis pata- rimas. Tankiai pasitaiko kad koks muzikantas važiuoja į ki- tą miestą ir nežino, kur suras- ti muzikališką ūpatą. Aš pa- tarčiau važiuojantiems į Cleve- landą kokiam muzikantai kreip- ties pas K. Bučius, 1040 E. 71 St., Cleveland, Ohio.

M. J. Š.

NEW BRITAIN, CONN.

Ruošiasi prie Spaudos Savaitės.

Spalio 1 d. atsibuvo susirin- kimas; buvo delegatai nuo 9 dr-ju. Išrinkta komisija ap- svarstė kaip galima pasekmin- giau ir daugiau praplacinti li- teratūros laike Sp. Savaitės. Nutarė parengti mažiausia du vakaru, o jei bus galima, tai ir daugiau. Atsirado iš komi- sijos narių, kurie apsiėmė iš- mokti teatrėlį, kuris bus sulō- kas laike Spaudos Savaitės. Kom- isijos nariai pasiskyrė dalis miesto kur katras turės aplan- kyti kiekvieną lietuviu stubą su knygomis. Broliai newbri- tainiečiai dirbkim, o susilauk- simės gero vaisiaus.

Susirinkimas.

L. Vyčių 42 kp. laikė susi- rinkimą 15 d. spalio šv. An- drijeaus parapijos svetainėje. Mūsų kuopa yra nedidelė, ale gyva. Rengia programą 4 ap- skriečio suvažiavimo, kuris bus 26 lapkriečio. Taip-gi nutarė kad visiems išlikt iš darbo V. Šventų dienų ir pasiėmus po baksiuką eit rinkt aukų. Taip- gi iš savo izdo paskyrė \$5.00 del vargstančių Lietuvoje. Mū- sų mieste yra labai daug gra- žaus jaunimo.

J. V.

BROOKLYN, N. Y.

Daili pramogėlė.

L. Vyčių 41 kuopa buvo su- rengus vaakra spalio 14 d. Ap. P. Šv. salėj. Buvo gan gerai atvaiddintas "Neatmezgamas Mazgas." Po lošimo buvo šokiai ir žaislai. Žmonių bu- vo labai daug. Žinoma pra- mogėlė buvo be svaigalų.

Ten buvęs.

GARDNER, MASS.

Spalio 17 d. atsilankė pas mus gerb. delegatai kun. Dr. V. Bartuška ir Dr. J. Bielskis. Žmonių atsilankė nelabai daug. Už svetainę užmokėa \$5.00, li- ko aukų T. Fondui \$31.40.

Ten buvęs.

DETROIT, MICH.

Kur gali būti geriau darbininkams.

Ford Motor Car kompanija geriausia apmoka darbininkus, negu bode kokia kita kompani- ja pasaulyje. Siemet kompa- niuja siūnia savo darbininkus į high school. Pereitą savaitę mūsų tautietis ponas Čiurlionis mokykloje laikė lietuvių mo- kiniamis prakalbą. Po prakal- bos prie p. Čiurlionio prie- jo vyrukas ir tarė: "Labai man buvo malonu girdėti mo- kykloje gražiai skambanėjų lie- tuvių kalbą. Niekados nesitike- jau, kad Amerikos lietuvių taip toli pažengė. Aš esu Juo- zas Sklupas Trakų pavieto iš Varėnos m., iš kur kilęs tepli-orius K. M. Čiurlionis. Matai po- ne Čiurlioni, Fordas dasižino- diečių kaip gambiausias muzi- kos mylėtojas ir p. Naroveči- triusu Tautiškas Benas šian- diena stovi augštai muzikoje. Kas tik užgrista giedant tas geris iš tokio išsilavinimo. Taip-gi bene randasi didelį muzikos mylėtojų kaip va: pp. K. Bučius, J. Mušinskas, J. A.

Fordo darbininkas.

NEWARK, N. J.

L. D. S. 14 kuopos mėnesi- nis susirinkimas įvyko spalių 13 dieną. Per susirinkimą bu- vo plačiai svarstoma darbinin- kų reikalai. Po tam buvo svarstyta, kaip pasekmingiau apvaikščiojus Katalikiškos Sp. Savaitę. Prisirašė trys nauji nariai — Juozapas Zamaris, L. Areliunas ir M. Veliolis. Pa- sikalbėjus įsteigta Informaci- jų Darbo Biuras po Nr. 186 New York ave. Biuro vedėju iš- rinktas Ambroz. Daukšys. Kas nori sužinoti apie darbus arba ir kitokius reikalus meldžiame kreipties angščiau nurodytu antrašu. Norėdami gauti at- sakymą, teiksitės indėti už du centu krasos ženklej. Kitas susirinkimas įvyks lapkričio 10 dieną. Tikimasi, kad ir ant ateinančio susirinkimo gausime kelius naujus narius.

Kp. Sekretorius.

KENOSHA, WIS.

Spalių 14 d. vietos Tautos Fondas surengė vakarą, nau- dai nukentėjusiems nuo karės Lietuvoje. Veikalą "Persky- rių teisėjas" vaidino "Birute" Dainos ir Dramos skyrus. Visi atliko roles gerai. Po teatruj sudainavo šv. Petro para- pijos choras vadovaujant var- gonininkui B. Nekrašui, tarpe dainų buvo solo, priitariani- šmuikai "Plaukia sau laive- lis." Išpildė B. Nekrašas. Buvo dar deklamacija. Žpd- žiu sakant vakaras pavyko. Žmonių buvo daug.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA APTEIKA.

Sutaisau receptus su didžia- sia atida, nežūrint, ar tie re- ceptai Lietuvos ar Amerikos Tel. So. Boston 21014 ir 21013. Faktary. Tai vienatinė lietu- viška aptieka Bostone ir Massa- chusetts valstijoje. Gydulioji ga- lit gaut, kokios tik pasaulij y- a vartojamos. Galit reikalaut per laiskus, o aš prisisiųsiu per- ekspesą.

K. ŠIDLIAUSKAS

Aptiekorius ir Savininkas 226 Broadway, kampas C Street SOUTH BOSTON, MASS.

SVARBI KNYGELE.

Tik ką "Darbininkas" iš- leido naują labai naudingą, in- domią, lietuviams reikalingą knygele

LIUDVIKAS WINTHORST'AS

Vokiečių katali- kiškos visuome- nės budintojas. Tiktaį 5c.

Vienatinė Lietuviška Krautuvė

Kuri užlaiko visokio ta- voro, reikalingo mainie- niams.

V. LUKOSEVICIA, Minersville, - - Pa.

Pranešimas.

Lietuviams ir Lietuvaitėms. Jog mes atidarom naują dra- bužių krautuvę vyrų ir moterų. Kuri visiems bus paranki. Ati- darysime apie 7 d. spalio. To del visus širdingai kviečiam atsilankyti ir užsisiakyti del sa- vės rudeninis ir žieminius drabužius.

Tariame ačiū už pereitą prielankumą ir pasitikim atei- tyje. Pasiliekam su pagarba Jonas Berzelionis & Co. 4 Washington Str., Hay Market Square, Boston, Mass.

Lietuviškav siuvėja.

M. M. ANDRIUSIUTE (Andrews)

Viso- kiems dai- ktams pa- brangus, tečiaus aš nieko ne- pabrangi- nau. Visokias Dreses ir kitus rū- bus pa- siuovu ge- rai ir pi- giai iš gerų materijų ir darbą gva- rantuojau. Reikale kreipkitės: 324 E. St., kampas Broadway So. Boston, Mass.

Paieškau tėvų Juozo Tan- kiavičiaus, motinos Magdalē- nos, brolių Vinco ir Jurgio se- sutės vardas Katrina, Vilniaus gub., Trakų pav., Ezno volos- ties, Lōponių kaimo, Nemažū- nių par. Noriu susižinoti, ba ir aš nelaimingas 7 m. kaip ser- guo džiova, tai jei dar kas gy- vas tai greitai atsišaukite ant šio antrašo:

Chas Tinkus, State Senatorium, Rutland, Mass.

LENKISKA LIETUVIŠKA APTIEKA

(Gydykla) Gydome visokias ligas, duodame vaistus, patarimus dykai. Hampshire St. Pharmacy, 85 Hampshire Street, (Prie lietuvių bažnyčios) Cambridge, Mass.

EDWARD L. HOPKINS, 362 362 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS. (Arti E str.)

Namai parsiduoda, kambariai parendavojami. GAISEO, SVRIKATOS, SUZEIDIMO, APVILKTUS STIKLUS, (Plate glass) AUTOMOBILIUS

INSURENCE HARKO SIUTA I HARKO OVERKOTAI Juozapas Zupkauskas.

PAKVIETIMAS

Šinomi aš Juozas Zupkauskas užkviečiu savo tautiečius ir draugas at iti pamatyti mane, kuomet jums reikės Siuto, Overkoto, Aprėdalų ar Čevery- kų. Aš pats jums visuomet patarnausiu koatsa- kančiausiai. Aš širdingai dėkavoju jums už jūsų paramą praecytj, kartu tikėdamas paramos ir atei- tyj.

MŪSŲ RUDENINIAI IR ŽIEMINIAI NAUJOS MADOS SIUTAI IR OVERKOTAI

jau dabar gatavi didžiausiam įvairume materijų ir madų, kuriuos galima pirkti stebėtinai žemomis kainomis. Nelaukite iki praeis pusė dėvėjamo se- zono, bet atėikite dabar ir išsyrinkite sau Siutą ar Overkotą, n as dideliom įvairume yra iš ko pasirin- kti, ir dėvėkitis juos, jų dėvėjimo sezone.

Siutų ir Overkotų kainos nuo \$9.75 iki \$30.00 Mes taiggi užlaikome visą eilę vyrų papuščalų, Skrybėlių ir Čeverykų. Čeverykų kainos nuo \$3.00 iki \$7.00. Mes gwarantuojame, jeigu kuomi nors busite neužganėdinti, tai mes apmainsime arba sugrąžin- simė pingus.

S. H. HARRISON CO. 662-672 Washington St., Boston, Mass.

LIETUVIS KRIAUCIUS. Pasiuovu visokius drabužius pagal naujaušią madą, vyriškus ir moteriškus. Darbą atlieku gerai, teisingai ir pigiai. Taip- gi išprosinu, pataisau, skalbiu ir kvarbuoju. PETRAS MAKAREVICIUS, 105 So. Meade Str., (Arti lietuvių bažnyčios) Wilkes-Barre, Pa.

PIRMO LESOS DANTISTAS Dantis ištraukiami ir pripil- domi visai be skausmo, su geriausiai prietaisais, su naujų išra imų. Visa darbą gvarantuojame. **DR. W. T. REILLY** 469 Broadway, So. Boston, Mass. PRIE DORCHESTER ST.

Atsiminkite mirusis. Pastatykite paminklą ant amžinos at- minties. Lietuviai kreipkitės pas mane, nes aš užlaikau puik- siausią P A M I N K L Ų išdirbystę. Yra viena iš geriausių. **A. Čereška** 75 Broadway, So. Boston, Mass.

Skrajojanti

A. Vitkausko

Kuopa

A. Janušonis

A. Vitkauskas

B. Mingilas

P. Šarkaitė

J. Štreimikūtė

S. Mingilas

P. Venys

J. Vinslauskas

V. Timinskaitė

P. Ivanauskas

Mūsų lietuvių šių metų teatro sezoną, galima pavadinti nepaprastu, nes jis mūsų teatro istorijoje bus pažymėtas didėlimis raidėmis. Ši sezono mūsų scenos srityje padaryta didelė pažanga ir papildytas tas trūkumas ir ta spraga, kurie jau senai turėjo būti atlikti. Šiuo metu trūkumu ir taja spraga mūsų teatre buvo neturėjimas mūsų nuolatinio profesionalio teatro. Tuos nedateklus mes visi nuo senai matėme ir gerai supratome, bet, dėja, mažai teisei, nes trūko mums darbininkų ir vadovo, ir tokiu būdu laikas sau bėgo ir mes vien dejujais ir skundimais gyvenome.

A. Vitkausko teatralė kuopa kuri nūnai susitvėrė ir jau pradėjo skrajojti po lietuvių kolonijas, įnešė nemažą turtą mūsų lietuvių teatran ir papildė tuos virš paminėtus trūkumus. Pasklydusios žinios apie panašią A. Vitkausko teatralę kuopą padarė nemažą sensaciją tarpe Amerikos lietuvių. Dabar kur tik nepasisuk visu apie tai šneka ir visur laukia progos pamatyti pirmąjį lietuvių profesionalų teatrą.

Ne lengvas tai buvo darbas susitvėrėti panašiai kuopai, nes viena ne per daug dar mes turėjome gabių lošėjų, antra tie nariai panašion kuopon pristodami turėjo būti pasirengę ant visokių nepasisekimų ir nemalonių; turėjo būti tikrai pasišventę teatro dailei. Neveizint vis-gi ant įvairių kliūčių ir sunkių aplinkybių p. A. Vitkauskas sugebėjo surasti geriausią spėką suorganizuoti jas ir pradėjo jau darbą. Tokios teatralės kuopos pasisekimas ir egzistavimas, beabejo prigulės nuo mūsų visuomenės. Mūsų visuomenė-gi kaip teko patirti, labai prijaucia ir sutiko su džiaugsmu ir entuziazmu tokią naujieną. Kas dar labai svarbu, kad šioji A. Vitkausko teatralė kuopa susiėda iš visų srovių ir partijų žmonių ir nemašo visai politikos su daile ir lošia veikalus naudingus, pamokinančius, bet neužgaunančius nei vieną srovę, už ką atjaucia ir pritaria visi laikraščiai, kokios nebūtų pakraipos.

Pagaliaus jeigu kartais ta kuopa neišlaikytų, tai tik iš medžiagiško žvilgsnio, už ką beabejo būtų kaltinama mūsų visuomenė už nepalaikymą kultūriško darbo. O tie, p. A. Vitkauskas ir jo bendradarbiai atliko savo milžinišką darbą, kuris bus istorijoje pažymėtas.

Bet vis-gi aiškiai permato pasisekimas, nes mūsų liaudis ištroškusi, gerų, naudingų lošimų. Tai-gi tik lieka palinkėti pirmajam profesionaliam teatrui geriausios kloties. Valio mūsų teatras!!!

Teatrų mylėtojas M. L. R.

C. & P. Telephone St. Paul 5347
GRABININKAS
IR
BALZAMUOTOJAS.

Pagrabus atlieku pigiai ir gražiai. Esu išėjęs mokytojų tam tikrus graborystės mokslus ir išdavęs egzaminus. Siunčiu namrėlius ir į kitus miestus ir pargabėnu iš kitų miestų.

Tai-gi, vienatūčiai, laidojimo reikale visuomet kreipkitės pas mane.

JONAS GREBLIAUSKAS,
500 So. Paca Street,
Baltimore, M. D.

TEL. BACK BAY 4200
DR. F. MATULAITIS
Ofiso adydas: 1-3 P. M. 7-9 P. M. 7-o visokias ligas Praktikria Akinus.
419 Boylston St Boston, Mass.

Tel. So. Boston 270
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
Galima susikalbėti ir lietuviškai.
Ofiso valandos: Rytaiš iki 9 val. Po pietų 1 iki 3 vakarais 6 iki 9
536 Broadway, So. Boston.

Akių Specialistas.
Prirenka akinus
H. S. Stone, Oph. D.
399 BROADWAY, SO. BOSTON

Dr. Paul J. Jakmauh
(Jakimavičius)
Priemimo valandos: Nuo 2 iki 3 po piet. Nuo 7 iki 8 vakare
609 BROADWAY Cor. G ST. SO. BOSTON.
Tel 502 S. B.

Tel. Main 2483 E. Boston 799-W
George H. Shields
Advokatas
811-812 Old South Building
Boston, Mass.

Telephone So. Boston 605.
ANTANAS PAPALIS
meistras
indeda telephonus, dengia sto gus, ir atlieka visus staliorys tės darbus prideramai.
KAINOS NEBRANGIOS
Ofisas Gyvenimas
815 W. Broadway, 133 Bowen St SO. BOSTON, MASS.

V. P. GINKUS & CO.
SAVI PAS SAVUS.
LIETUVIAI PAS LIETUVIUS.
Vienatinė didžiausia lietuviška krantuvė, kurioje galima gauti visokių vyrų, moterų ir vaikų drabužių, šėverykų, robu, aukso ir deimanto.
52 MILLBURY STR., WORCESTER, MASS.

Lietuvio Daktaras
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Valandos: Nuo 9 iki 11 rito. 2 - 4 po pietu. 7 - 8 vakare.

Tel. So. Boston 294
DR. JOHN P. JONES
nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 9 po piet.
PHYZIKAS ir SURGIJUS
Speciališkai atlieka virokius blogiausius gydymus, ypatingai su elektrimis.
392 Broadway, Boston, Mass.

GERA PROGA!
Gramatika angliškos kalbos mokytiš be mokytojo (apdaryta) \$1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokytiš skaityti ir rašyti be mokytojo.....15c
Naujas Būdas mokytiš rašyti be mokytojo.....10c
Aritmetika mokinimui si rokundu, su pave slais (apdaryta) ..... 35c.
Viš \$1.60
Kas atsiųs iškirpęs ap garsinimā iš "Darbininko" ir \$1.00 per mone orderi, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.
P. MIKOLAINIS,
R. F. D. - Route 2,
Hudson, N. Y.

Nepaprastai pigiai
Mūsų kainos visados žemesnės.
Lietuvis pardavėjas visados yra, kuris parodys daiktus, kainas ir pasakys, kaip galima sutaupyti pinigų.
Speciališkai išvedinami minkštai viršais ir apaciā šienikai (mattress) su tvirtu audimo užvalkalu parsiduoda po \$3.00 ir \$3.35 vertės \$5.00.
James Ellis Co.
Kampas B ir B'way,
South Boston, Mass.
GRYNAIS PINIGAIS
IR
ANT ISMOKEJIMO.

Savas Pas Savą Remkit Savuosius

Reikale kreipkitės pas vienatinį lietuvių išdirbėją šių dalykėlių: visokių ženklelių draugijoms, o ypatingai kulkavė, guzikėlių, metalinių anameliuotų ir padengtų celuloidu. Išdirbu šarpas, veliavas, karūnas ir tam panašius daiktus. Pavestus man darbus atlieku prideramai kas link sutarties ir užsakymus atlieku artistikiškai. Del prašalinimo neteisingų informacijų, kurias skleidžia apie mane noriu aiškiai pasakyti kad visus darbus daran savo rankom.
M. A. NORKUNAS,
166 MELROSE ST., :: :: :: MONTELLO, MASS.

Tel. Oxford 4900.
J. P. TUINYLA,

Užlaikom didžiausia krantuvė deimantų, laikrodžių ir visokių žiedų, siutus ir overkotus, du dam ant bargo ir ant išmokėsių ant lengvų išlygų. Reikalauja me agentų kiekvienam mieste su vienyty Valstijų ir Kanadoj, di delj nuosimty duodam perkup čiams, didelj, naujį kataloge siunčiame ant pareikalavimo už 25 centus stampy.
J. P. TUINYLA
822 Washington St., Boston, Mass

Skaitykite ir Platinkite
"Darbininką"

Reikalinga Merginu
Mokintis dirbti Guminius šėverykus ir visokius kaliošus.
Mokam laike Mokinimosi!
Gera užmokestis, nuolatinis darbas, nėra bedarbės pertraukų. Tik už 5c. per 20 minutų laiko galima atvažiuoti karu nuo Park St. Atsišaukite tuojais į mūsų darbo davimo biurą (Employment office) šiuo adresu:

Hood Rubber Co.
Bigelow Ave., Watertown, Mass.

TELEPHONE SO. BOSTON 605
Lietuviškas
ADVOKATAS
William F. J. Howard
Lietuviška pavardė buvo
Vincas F. J. Kavaliauskas
815 Broadway, So. Boston.